

Novetat editorial

“La natura amagada. La Cova des Pas de Vallgornera”

Autor: Antoni Merino

Societat Espeleològica Balear. Palma, 2023.

ISBN: 978-84-09-54658-9

El mes de novembre d'enguany s'ha publicat el llibre llargament esperat que ha elaborat el nostre soci Antoni Merino, i que porta per títol “*La natura amagada. La Cova des Pas de Vallgornera*”. Aquesta novetat bibliogràfica ha estat impulsada des de la *Societat Espeleològica Balear* per tal de culminar les tasques d'edició d'una iniciativa del seu autor, que feia anys que es trobava en procés d'elaboració. Es tracta d'una obra luxosa sobre la cova més important de les Balears, on destaca el seu caire fotogràfic combinat de manera encertada amb un enfocament de caire divulgatiu.

Aspecte de la portada del llibre.
Layout of the book cover.

Sobre l'Espeleologia

L'activitat espeleològica és una disciplina força complexa que combina ingredients ben diversos: des del component exploratori, fins a l'exigència física i les habilitats tècniques que requereix la seva pràctica. Però el caràcter més transcendental de l'Espeleologia és que fa possible el coneixement geogràfic i científic del món subterrani, un món que en general no és fàcilment accessible als naturalistes i investigadors. El llibre publicat per Antoni Merino s'adiu totalment amb aquest esperit de l'Espeleologia: és sens dubte una contribució important i atractiva dedicada al coneixement i la divulgació d'una cavitat

subterrània molt rellevant, la visita de la qual es troba necessàriament restringida per tal de preservar els seus valors naturalístics.

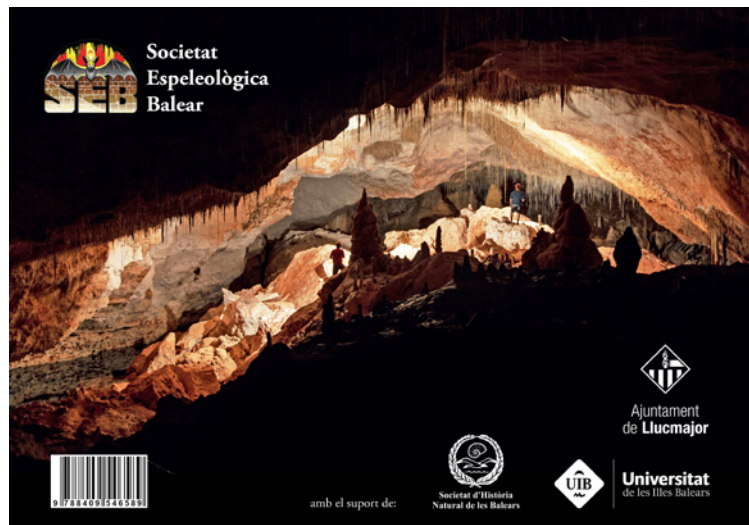
Sobre l'autor

La trajectòria personal d'Antoni Merino ha estat decisiva per a l'elaboració de la present obra, des del moment que compta amb un dilatat recorregut d'exploracions i treballs a la *Cova des Pas de Vallgornera*. Nascut el 1961 a Huelva, amb tan sols un any tornà amb la seva família a Mallorca. Una de les seves passions és l'exploració del món subterrani, activitat a la qual es dedica a la nostra illa des de fa més de 33 anys, participant també en diverses campanyes espeleològiques a l'Estat espanyol i a l'estranger. Fou president de la *Federació Balear d'Espeleologia*, des de l'any 1992 fins al 2004.

A Mallorca, ha estat pioner en l'ús de diferents materials i sistemes d'il·luminació aplicats a la fotografia de coves. Nombroses instantànies seves han estat guardonades a diferents concursos de fotografia subterrània, tant a nivell estatal com internacional. Les seves imatges han servit per il·lustrar

llibres, revistes especialitzades, pòsters i fulletons tant a Espanya com a l'estranger, destacant també la seva faceta de fotògraf de natura i de viatges.

Pel que fa a la *Cova des Pas de Vallgornera*, ha estat involucrat en tasques de topografia des de l'any 1991 fins a l'actualitat; de fet, les dues primeres topografies detallades de la cova, publicades els anys 1992 i 2000, foren liderades per ell. Al mateix temps ha desenvolupat una intensa tasca de documentació fotogràfica de la cova, tant des d'un punt de vista científic com artístic. De formació autodidacta, el seu interès en les ciències de la natura s'ha centrat en els aspectes geològics, publicant nombrosos treballs sobre aquesta important cavitat subterrània, en particular sobre els dipòsits minerals i espeleotemes.

Contraportada del llibre.
Backcover of the book.

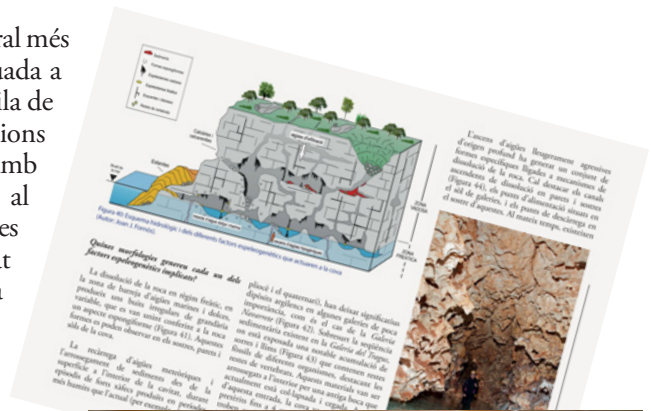
Sobre l'obra

Es tracta d'un llibre molt interessant sobre la cavitat natural més important de Mallorca: la *Cova des Pas de Vallgornera*, situada a la plana costanera del municipi de Llucmajor. L'obra recopila de manera prou accessible un important conjunt d'informacions sobre aspectes diversos de la cavitat, completant-los amb una extraordinària i exuberant part gràfica que permet al lector fer-se una idea de les característiques morfològiques i estètiques d'aquest singular fenomen geològic. El resultat final, al nostre parer, és un producte molt atractiu que ha d'interessar per igual tant a l'espeleòleg experimentat com a un públic més general, que vol saber més sobre els secrets que amaga la nostra natura.

La publicació del present llibre és el resultat d'una curolla personal del seu autor. No obstant això, l'edició d'aquesta obra ha estat impulsada de manera decisiva per la *Societat Espeleològica Balear*, entitat que compta ja amb una substancial trajectòria de publicacions sobre les nostres coves. Des de la nostra associació s'ha considerat imprescindible donar suport i participar en aquesta iniciativa editorial, aportant els mitjans de tot tipus que es trobaven disponibles, en la confiança que aquesta obra suposa una fita destacable dins l'espeleologia mallorquina.

A més de la *Societat Espeleològica Balear*, l'edició d'aquest llibre ha comptat amb el suport addicional de diverses entitats, com són: la *Societat d'Història Natural de les Balears*, l'*Ajuntament de Llucmajor* i la *Universitat de les Illes Balears*.

L'obra consta de 160 pàgines, de les quals 91 es troben exclusivament dedicades a mostrar fotografies fetes per l'autor; 68 d'aquestes pàgines reproduïxen imatges a pàgina completa. A part d'aquest notable repertori fotogràfic que dona cabuda a més de 200 fotografies de l'autor, el llibre inclou sis breus capítols introductoris on es tracten des d'aspectes històrics fins a qüestions de caràcter geoespeleològic, com són la gènesi de la cavitat i els espeleotemes i els minerals que conté. El contingut es completa

Algunes pàgines del llibre.
Some book pages.

Presentació del llibre a Lluçmajor al Claustre de Sant Bonaventura (Ajuntament de Lluçmajor) el 21 de novembre de 2023.
Presentation of the book in Lluçmajor at the Cloister of Sant Bonaventura (Ajuntament de Lluçmajor) on November 21, 2023.

Presentació del llibre a Palma a les instal·lacions de Ca n'Oleo (Universitat de les Illes Balears) el 28 de novembre de 2023.
Presentation of the book in Palma at Ca n'Oleo facilities (Universitat de les Illes Balears) on November 28, 2023.

amb un resum de les dades essencials sobre la cavitat, així com una exhaustiva bibliografia sobre la mateixa. El llibre està imprès en color amb gran qualitat, amb cobertes dures i format A4 apaïsat. L'obra està redactada en català.

Sobre la cova i el seu futur

Amb un desenvolupament topogràfic que ultrapassa els 78.000 m de galeries i sales, aquesta cova presenta una rellevància naturalística del tot inqüestionable, que és necessari transmetre a la societat en general. L'enfocament divulgatiu de la present obra està ben justificat des del moment que es pretén facilitar, al possible interessat, l'accés a un món que normalment no estarà al seu abast, sia per mor de les estrictes mesures de protecció vigents a la cavitat, o dels requeriments tècnics i físics necessaris per a la seva visita.

Estem convençuts que la preservació de la natura de les nostres illes requereix de la divulgació i sensibilització, partint de la base que cal conèixer aquests valors per poder estimar-los i preservar-los; malgrat això, també han de ser molt fermes les actituds proteccionistes, sobretot en el cas de fenòmens força singulars i valuosos com el que ara ens ocupa. A tall de conclusió, les pàgines d'aquest llibre posen en evidència els grans reptes que es plantegen a les administracions competents en matèria mediambiental; reptes que han de fer compatible el coneixement, estudi i divulgació de les nostres coves amb una aposta decidida, i sense matisos, per la seva conservació.

Els actes de presentació del llibre

Aquesta novetat editorial fou presentada primerament al Claustre de Sant Bonaventura, de la vila de Lluçmajor, el passat dia 21 de novembre de 2023. Aquesta primera presentació pretenia reconèixer la implicació de l'Ajuntament de Lluçmajor en l'edició del llibre, tenint en compte que la *Cova des Pas de Vallgornera* es localitza en aquest municipi. L'acte de presentació

comptà amb la participació de Catalina Rayó, Regidora de Cultura de l'Ajuntament de Lluçmajor, i es desenvolupà amb una assistència notable de públic.

Per altra banda, el llibre va ser també presentat a Palma el dia 28 de novembre de 2023, a les instal·lacions de Ca n'Oleo, de la *Universitat de les Illes Balears*. L'assistència fou també molt nombrosa, bastant superior a la cabuda física de la sala on tingué l'acte.

Finalment, el llibre ha estat presentat al Teatre Municipal de Llubí, el dia 15 de desembre de 2023.

**Junta de Publicacions
Societat Espeleològica Balear**

Aquest article es distribueix sota els termes de la llicència CC-BY-NC-ND 4.0

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>